ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ «ПОДІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
Навчально-науковий інститут бізнесу і фінансів

Кафедра економіки, підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

НА ТЕМУ:

«Державна регуляторна політика в системі забезпечення розвитку підприємницької діяльності»

Виконав:
здобувач освітнього ступеня «Магістр»,
освітньо-професійної програми
«Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»,
спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля», денної форми навчання
МОСТОВИЙ Денис Богданович

Керівник:
Канд. екон. наук, доцент
КОВАЛЬ Нонна Василівна

Оцінка захисту:
Національна шкала _____
Кількість балів ____ Шкала ECTS ___
«____»_____ 2025 р.

Допускається до захисту:
«____»_____2025 р.

Гарант освітньо-професійної програми
«Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
Спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля»
_____ (ВОЛОЩУК К.Б.)

м. Кам’янець-Подільський, 2025

ЗМІСТ

ВСТУП 3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-НОРМАТИВНІ ОСНОВИ ДЕРЖАВНОГО ВПЛИВУ НА ПІДПРИЄМНИЦЬКУ ДІЯЛЬНІСТЬ 7
1.1. Терміни та базові категорії, що характеризують державне регулювання підприємництва 7
1.2. Законодавча база та правові інструменти державного впливу на розвиток підприємництва в Україні 16
1.3. Інструментарій та механізми державного управління підприємницькою діяльністю 24
Висновки до розділу 1 30
РОЗДІЛ 2. ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ У СФЕРІ ПІДПРИЄМНИЦТВА В УМОВАХ СУСПІЛЬНИХ І ЕКОНОМІЧНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ 31
2.1. Основні форми та напрями державної підтримки суб’єктів малого й середнього бізнесу 31
2.2. Регуляторна діяльність держави як ключовий інструмент сприяння розвитку бізнес-середовища 44
2.3. Особливості взаємодії держави та підприємств у забезпеченні сталого розвитку та відповідальності бізнесу в умовах війни 50
Висновки до розділу 2 75
РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДЕРЖАВНОЇ РЕГУЛЯТОРНОЇ ПОЛІТИКИ У СФЕРІ ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ 77
3.1. Застосування зарубіжних моделей державного регулювання підприємництва в українських умовах 77
3.2. Державна регуляторна політика як інструмент стабілізації та підтримки підприємницького сектору в умовах економічної турбулентності 83
3.3. Вектори інноваційного розвитку й забезпечення конкурентоспроможності підприємництва в процесах євроінтеграції та глобалізації 90
Висновки до розділу 3 108
ВИСНОВКИ 110
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ 114
ДОДАТКИ 122

ВСТУП

Підприємництво посідає провідне місце у формуванні та забезпеченні сталого розвитку національної економіки. У більшості розвинених країн світу держава виконує активну роль у стимулюванні підприємницької діяльності, підтримуючи її пріоритетні та високоефективні напрями. Повномасштабні військові дії на території України суттєво ускладнили функціонування суб'єктів господарювання: значна їх частина була змушена призупинити або повністю припинити діяльність. Це негативно позначилося на економічній стабільності держави, оскільки підприємництво забезпечує вагомі надходження до бюджету та створює робочі місця.

У сучасних умовах бізнес не спроможний самостійно подолати всі наслідки війни, які впливають на його діяльність. Тому державна підтримка, ефективна регуляторна політика та своєчасні управлінські рішення стають визначальними чинниками збереження та відновлення підприємницького потенціалу. Відтак актуальним завданням для України є формування й упровадження дієвих механізмів державного регулювання та стимулювання підприємництва, спрямованих на створення сприятливих умов для його функціонування та подальшого зростання. Також потребує поглибленого аналізу нормативно-правова база, зокрема положення, що регламентують оподаткування суб'єктів господарювання, та обґрунтування необхідності їх адаптації до умов воєнного стану.

Проблематика державного регулювання підприємницької діяльності висвітлена у працях багатьох вітчизняних науковців, зокрема: В. Геєця, В.Б. Авер'янова, Н.І. Балдич, В.Г. Бодрова, З.С. Варналія, В.В. Добровольської, Л.І. Донець, В.П. Куряшова, В.О. Козловського, Н.В. Мазій, Л.Ш. Маматова, Н.Г. Романенко, О.М. Сафронової, Н.В. Шибаєвої та інших. Питання трансформації підходів до державного регулювання підприємництва в умовах соціально-економічних змін розглядаються у дослідженнях К.А. Андрющенко, Л.С. Безуглої, В. Вергелеса, Д. Баюри, Т.В. Ганущак, В.

Дегтярьова, Т. Мельник, Є.В. Редзюка, Н.С. Ситника, Ю. Філіппова, І.Ф. Ясіновської та інших учених.

З огляду на викладене, проблематика державного впливу на розвиток підприємницької діяльності залишається однією з ключових складових сучасної системи публічного управління та потребує подальшого наукового опрацювання, а також розроблення прикладних рекомендацій щодо її вдосконалення.

Мета дослідження полягає в удосконаленні теоретичних і практичних підходів до державного регулювання підприємницької діяльності в Україні з урахуванням специфіки сучасного етапу розвитку країни, впливу воєнних дій на економічні процеси та особливостей функціонування бізнесу в умовах глобальної економічної нестабільності.

Сформульована вище мета реалізується через виконання таких дослідницьких завдань:

- визначити теоретичні та правові засади державного впливу на підприємницьку діяльність;
- проаналізувати основні механізми державного регулювання підприємництва;
- окреслити ключові напрями державної підтримки суб’єктів підприємництва;
- дослідити регуляторну політику як складову державної підтримки бізнесу;
- встановити проблеми функціонування підприємництва в умовах воєнного стану та запропонувати шляхи їх усунення;
- з’ясувати потенціал імплементації в Україні зарубіжного досвіду державного регулювання підприємницької діяльності;
- проаналізувати особливості діяльності суб’єктів підприємництва в умовах економічної нестабільності.

Об’єкт дослідження – державна регуляторна політика у сфері господарської діяльності.

Предмет дослідження – система державного регулювання підприємницької діяльності в Україні в умовах глобальної економічної нестабільності.

Методи дослідження. Методологічну базу роботи становлять загальнонаукові та спеціальні методи наукового пізнання. Формально-логічний та системний методи застосовано для визначення теоретико-правових підходів до державного регулювання підприємництва. Порівняльно-правовий метод використано для аналізу механізмів державного впливу на сферу підприємництва. Структурно-функціональний метод дав змогу дослідити особливості регуляторної політики як інструмента державної підтримки бізнесу. Завдяки використанню причинно-наслідкового аналізу та методу прогнозування виявлено проблеми підприємницької діяльності в умовах війни та запропоновано можливі напрями їх подолання. Системно-аналітичний метод дозволив оцінити можливості адаптації міжнародного досвіду регуляторної політики до українських реалій. Узагальнення та групування використано для формування підсумкових висновків дослідження.

Наукова новизна роботи полягає в уточненні та розвитку теоретичних положень щодо формування напрямів державної підтримки підприємництва, а також удосконалення регуляторної політики в умовах інноваційного розвитку, глобалізації, євроінтеграційних процесів та воєнних викликів. Дослідження містить авторські, науково обґрунтовані результати, які висвітлюють специфіку державного регулювання підприємницької діяльності в сучасній Україні.

Практичне значення отриманих результатів полягає у можливості їх застосування у діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування при формуванні та реалізації політики розвитку підприємництва, а також у використанні в наукових дослідженнях, спрямованих на розробку ефективних інструментів активізації підприємницької діяльності у воєнний та післявоєнний періоди.

Інформаційна база дослідження включає законодавчі акти України, укази Президента, нормативні документи Кабінету Міністрів, статистичні та аналітичні дані Державної служби статистики України. Важливими аналітичними джерелами також слугували наукові праці, присвячені питанням розвитку підприємництва.

Апробація результатів дослідження. Основні положення та висновки роботи апробовано у формі участі та опублікованих тез доповіді здобувача вищої освіти Мостового Д. Б. на Міжнародній науково-практичній інтернет-конференції: «Інноваційні підходи ведення аграрного виробництва в умовах Євроінтеграції» (20-21 листопада 2025 р.). Кам.-Подільський. ЗВО «ПДУ», 2025, а також на Всеукраїнській науково-практичній інтернет-конференції науковців та здобувачів вищої освіти «Сучасні виклики та перспективи розвитку економіки, підприємництва та торгівлі» з доповіді на тему: Проблеми державної регуляторної політики у сфері підприємницької діяльності (м. Кам'янець-Подільський, 30 квітня 2025 року).

Структура роботи. Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків та списку використаних джерел. Загальний обсяг роботи складає 125 сторінок. Список використаних джерел нараховує 84 найменування. Робота містить 18 таблиць та 11 рисунків.

ВИСНОВКИ

1. Державне регулювання підприємницької діяльності виступає окремою функцією публічного управління, спрямованою на сприяння розвитку підприємництва та вдосконалення регуляторних процедур з урахуванням міжнародних стандартів розвинених країн і внутрішніх економічних тенденцій. Нормативно-правова база такого регулювання представлена великою кількістю актів, проте значна їх частина характеризується колізійністю та застарілими правовими нормами, що обумовлює необхідність їхнього комплексного перегляду та доопрацювання фахівцями з права, економіки й органів публічного управління. Виходячи з цього, підприємницьке середовище в Україні потребує прозорих і передбачуваних регуляторних механізмів, які б ліквідували надмірну бюрократію та поступово наближували національну практику до кращих європейських стандартів.

2. Механізми державного регулювання підприємницької діяльності утворюють цілісну систему взаємопов’язаних елементів — методів, принципів, форм і інструментів, які органи державної влади та місцевого самоврядування застосовують для впливу на економічну поведінку суб’єктів господарювання.

3. Війна завдала значних руйнівних наслідків для українського бізнесу. Заходи державної підтримки, що впроваджуються, лише частково пом’якшують наявні проблеми, тоді як ситуація залишається динамічною та непередбачуваною. У контексті воєнного стану одноразова допомога при започаткуванні діяльності не забезпечує умов для сталого розвитку підприємств; додатковими перешкодами є дефіцит кваліфікованих кадрів унаслідок обмеженого бронювання працівників, недостатній обсяг інвестицій, високі кредитні ставки та нестабільність енергопостачання.

Взаємодія бізнесу з органами влади також ускладнена: спостерігаються випадки блокування податкових накладних, затримки логістики на кордоні та

сумнівні рішення в процедурах державних закупівель. У зв'язку з цим доцільно терміново усунути виявлені недоліки регуляторної практики, забезпечити спрощення та підвищення прозорості податкового законодавства, розширити фінансову підтримку малого та середнього бізнесу через державні кредитні програми, а також оптимізувати дозвільні процедури та механізми державного нагляду.

4. Національна регуляторна політика спрямована на підтримку вітчизняного бізнесу. Водночас вона має низку недоліків, що потребують усунення. Насамперед необхідно спростити податкове законодавство, скоротити кількість контролюючих органів та обмежити частоту перевірок, оптимізувати процедуру ліквідації суб'єктів господарювання, а також уніфікувати та спростити порядок отримання дозволів і сертифікацій. Доцільним є зменшення переліку видів діяльності, що підлягають ліцензуванню, та спрощення митних процедур при здійсненні експортно-імпортних операцій. Крім того, регуляторна політика має забезпечувати своєчасність прийняття нормативно-правових актів, їхню прозорість і правову стабільність, що створить передумови для передбачуваного та сприятливого бізнес-середовища.

5. В умовах повномасштабної воєнної агресії суб'єкти підприємницької діяльності зіштовхуються з низкою суттєвих викликів, серед яких слід виокремити ускладнення постачання сировини та реалізації продукції, дефіцит кваліфікованих кадрів, перебої з водо- та електропостачанням, нестачу обігових коштів, високі відсоткові ставки за кредитами та зниження інвестиційної привабливості. Ці проблеми мають системний характер і вимагають невідкладного вирішення шляхом розроблення та впровадження ефективних державних заходів у тісній координації з бізнес-спільнотою, громадськими інституціями та міжнародними партнерами.

Вважаємо, що взаємовідносини між державою та підприємництвом слід розвивати через цілеспрямоване регулювання економічної діяльності,

яке передбачає впровадження спеціалізованих інструментів у межах державних програм підтримки підприємництва та загальнодержавних програм економічного й соціального розвитку. Така модель співпраці має базуватися на єдності цілей щодо стабілізації економічного зростання, створенні сприятливих умов для відновлення інвестиційної активності та забезпеченні передбачуваних і прозорих правил ведення бізнесу.

6. Багато держав світу демонструють успішні практики ефективного державного регулювання підприємницької діяльності в умовах різноманітних криз, як внутрішніх, так і зовнішніх. По-перше, після завершення воєнних дій необхідно вирішити питання відновлення ринку праці; за сприяння держави та бізнес-структур доцільно створити мережу технічних навчальних центрів для підготовки фахівців у технічних та інженерно-технічних напрямках. По-друге, слід максимально активізувати притік інвестицій у пріоритетні сектори економіки — зокрема в сучасне машинобудування, електротехніку, оборонну промисловість, відновлення суднобудівної галузі, переробні підприємства аграрного сектору та інноваційні проєкти — що сприятиме створенню нових робочих місць. По-третє, необхідно впровадити комплексні програми фінансової підтримки, розробити цільові інструменти для малого та середнього бізнесу, запровадити податкові стимули та спростити податкову систему з метою підвищення її прозорості та доступності для суб’єктів господарювання.

7. Національні суб’єкти господарювання в сучасних умовах потребують комплексної підтримки за низкою пріоритетних напрямів. Доцільно впроваджувати системні заходи цифрової трансформації, зокрема застосування технологій точного землеробства, створення цифрових карт ґрунтів, використання аналітики врожайності та автоматизованих систем контролю технічних засобів, що сприятиме оптимізації витрат і підвищенню продуктивності виробництва.

Рекомендується також розширити практики електронної комерції та цифрового обслуговування клієнтів: розробка офіційного веб-сайту

підприємства, формування цифрового каталогу продукції, впровадження CRM-систем і інтеграція з агроплатформами для електронних торгів. Такі заходи сприятимуть підвищенню ефективності збуту, покращенню взаємодії з партнерами та зміцненню конкурентних позицій на ринку.

8. Питання відновлення ланцюгів постачання та збуту залишається вкрай актуальним. Для підвищення ефективності збутової діяльності доцільно розробити комплексну політику збуту, що передбачає чітке позиціонування торгової марки та укладання довгострокових контрактів із переробними підприємствами. Водночас слід підкреслити, що одним із ключових інструментів державної підтримки підприємництва є продумана та збалансована регуляторна політика.

9. Активна інноваційна політика є пріоритетним напрямом удосконалення діяльності підприємства. Доцільно впроваджувати новітні продукти та технологічні рішення, нарощувати інвестиції в дослідження й розробки, а також оптимізувати інноваційний портфель підприємства з урахуванням його структурної побудови та часово-цільової орієнтації для забезпечення послідовної реалізації стратегічних ініціатив.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Адміністративне право України. Повний курс: підручник / Галунько В., Діхтієвський П., Кузьменко О. та ін. / за заг. ред. В. Галунька, О. Правотворової. Видання третє. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. 584 с.
2. Андрющенко К.А. Вплив державного регулювання на розвиток бізнесу: досвід США. Інвестиції: практика та досвід. 2018. № 13. С. 62-64.
3. Бєлобородова М. В., Бессонова А. В., Безугла Л. С. Державне управління культурною спадщиною промислових територій. Бізнес Інформ. 2025. №2. С. 94–101. https://doi.org/10.32983/2222-4459-2025-2-94-101
4. Білій А.І., Бершадська Т.І. Роль державного регулювання в економічному розвитку Франції URL: https://confcontact.com/2012_02_17/2012_strategy2/3_Bilyi.htm.
5. Богдан, Е. І. (Гордієнко, В. П., 2024). Механізм державного регулювання підприємницької діяльності у кризових умовах. Актуальні питання економічних наук, (5). https://doi.org/10.5281/zenodo.14441856
6. В Україні діє програма «єВідновлення». Як отримати фінансову допомогу на пошкоджене чи зруйноване житло? URL: https://surl.li/chgomg
7. Варналій З.С. Фінансова безпека держави // Фінанси. Пілручник : 2-ге вид., доп. та перероб. / І. О. Лютий, С. Я. Боринець, З. С. Варналій та ін.; за заг. ред. д.е.н., проф. І.О. Лютого. Київ : 2023. 716 с. С.74-97.
8. Господарський кодекс України: Закон України від 16 січня 2003 р. № 436-ІУ. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 18-22. Ст. 144.
9. Два роки є-Робота: держава інвестувала 8,5 млрд грн в розвиток малого і середнього бізнесу через гранти, сайт Міністерства економіки України URL: https://surl.lu/odhycy
10. Дегтярьов А.В. Державна політика стратегічного розвитку малого бізнесу в умовах децентралізації. Державне управління: удосконалення та розвиток. 2020. № 8. URL: http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=1721.

11. Державна програма підтримки бізнесу «Доступні кредити 5-7-9%»: у пошуках оптимального. URL: https://surl.li/risxml

12. Державне регулювання підприємницької діяльності, матеріали лекції. URL: https://moodle.znu.edu.ua/mod/resource/view.php?id=9236.

13. До розробки Стратегії відновлення МСП до 2027 року долучать бізнес, експертів, донорів та регіони. URL: https://surl.li/axwbfn

14. Добровольська В.В. Правовідносини контролю у сфері торгівельної діяльності. 2020. № 4-8(60). С. 112-118.

15. Добровольська В.В. Правові засади державного регулювання підприємницької діяльності в Україні. Актуальні проблеми держави і права. 2017. Вип. 33. С. 287-290.

16. Донець , Л. Я. Євтушок, О. В., Бахчиванжи, Л. А., (2024). Формування та реалізація комплексної міжнародної маркетингової стратегії: від аналітики до комунікацій. Проблеми сучасних трансформацій. Серія: економіка та управління, (15). https://doi.org/10.54929/2786-5738-2024-15-02-02

17. Дослідження стану бізнесу в Україні. URL: https: //drive .google. com/file/d/10YDWomKCwc2XN0PfBbQvmw6LaoNhx123.

18. Дурман М.О. Досвід сполучених штатів Америки у запровадженні державної регуляторної політики. Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. 2021. Том 32(71). № 1. С. 11-15.

19. Єдина платформа цифрової взаємодії для допомоги в релокаціїбізнесу. URL: https ://busine ss.diia. gov. ua/wartime.

20. Кількість працевлаштованих українців в Німеччині. URL: https://surl.lt/cqiglk

21. Козловський, В. О. Основи підприємництва : електронний навчальний посібник комбінованого (локального та мережного) використання [Електронний ресурс]. [Вид. 3-є, переробл. та доповн.]. Вінниця : ВНТУ, 2023. 131 с.

22. Козак А.Р., Гевлич Л.Л. Роль та місце малого бізнесу в економіці

України та світу. Вісник студентського наукового товариства ДонНУ імені Василя Стуса. 2021. Том 2. № 13. С. 236-241.

23. Конституція України: Закон України від 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141.

24. Котікова О.І. Державне регулювання і інвестування економіки (1-й модуль): Конспект лекцій. Миколаїв: СПД Румянцева Г.В., 2018. 194 с.

25. Куди переїжджає український бізнес з початком повномасштабного вторгнення: статистика Опендатабот. URL: https://mixfin.com/ua/blog/relokatsiia-biznesu-v-ukrain.

26. Михаліцька Н., Яцик М. Управління власним бізнесом : навчальний посібник у схемах і таблицях. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2024. 480 с.

27. Маматова Л.Ш. Державне регулювання підприємницької діяльності в Україні. Вісник Приазовського державного технічного університету. 2017. Вип. 33. С. 153-160.

28. Мостовий Д. Б. Вдосконалення механізму державної підтримки розвитку підприємництва в умовах Євроінтеграції. / Мостовий Д. Б., Коваль Н. В./ Зб. наук. пр. Міжнародної науково-практичної інтернет конференції: «Інноваційні підходи ведення аграрного виробництва в умовах Євроінтеграції» (20-21 11 2025 р.). Кам.-Подільський. ЗВО «ПДУ», 2025.

29. Мінфін: За час дії воєнного стану підприємці отримали 60317 кредитів на суму 237,5 млрд грн за програмою «Доступні кредити 5-7-9%». URL: https://surl.li/vfstdk

30. Мінфін: За час дії воєнного стану підприємці отримали близько 65 тисяч пільгових кредитів на понад 255,0 млрд грн за Державною програмою «Доступні кредити 5-7-9%». URL: https://surl.li/smpduq

31. Основи підприємництва: Підручник / Т.О. Біляк, С.Ю. Бірюченко, К.О. Бужимська та ін.; ред. Н.В. Валінкевич. Житомир: ЖДТУ, 2019. 493 с.

32. Отримання мікрогранту від EU4Business. URL:

https://diia.gov.ua/services/otrimannya-minigrantu-videu4business.

33. Підтримка бізнесу в умовах війни: Матеріали до інформаційної сесії для представників територіальних громад та суб'єктів господарювання щодо можливостей підтримки малого та середнього бізнесу, URL: https://erobota.diia.gov.ua/#start.

34. Податковий кодекс України: Закон України від 2 грудня 2012 р. № 2755-УІ. Відомості Верховної Ради України. 2011. № 13-17. Ст. 112.

35. Поруч з ветеранами. Допомога ветеранам та їхнім родинам [Електронний ресурс]. Режим доступу URL: https://veteranfund.com.ua/.

36. Поставна Н.Б. Стратегічні напрями зовнішньої та внутрішньої економічної політики Китаю. URL:https://reposit.nupp.edu.ua/bitstream/PoltNTU.

37. Прийом грантових заявок на реалізацію діяльності з підтримки безперервності та відновлення бізнесу завершено. URL: https://surl.li/aavqwg

38. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16 липня 1999 р. № 996-XIУ. Відомості Верховної Ради України. № 40. Ст. 365.

39. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо скорочення кількості документів дозвільного характеру: Закон України від 9 квітня 2014 р. № 1193-УП. Відомості Верховної Ради України. 2014. № 23. Ст. 873.

40. Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців: Закон України від 15 травня 2003 р. № 755-ГУ. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 31-32. Ст. 263.

41. Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності: Закон України від 6 вересня 2005 р. № 2806-ГУ. Відомості Верховної Ради України. № 48. Ст. 483.

42. Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності: Закон України 11 вересня 2003 р. № 1160-IУ. Відомості Верховної Ради України. 2004. № 9. Ст. 79.

43. Про затвердження Порядку надання роботодавцю компенсації витрат на оплату праці за працевлаштування внутрішньо переміщених осіб внаслідок проведення бойових дій під час воєнного стану в Україні: Постанова Кабінету Міністрів України від 20 березня 2022 р. № 331. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/331-2022-%D0%BF#Text.

44. Про захист економічної конкуренції: Закон України від 11 січня 2001 р. № 2210-ГГГ. Відомості Верховної Ради України. 2001. № 12. Ст. 64.

45. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16 квітня 1991 р. № 959-ХГГ. Відомості Верховної Ради України. 1999. № 29. Ст. 377.

46. Про Концепцію вдосконалення державного регулювання господарської діяльності: Указ Президента України від 3 вересня 2007 р. № 816/2007. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/816/2007#Text.

47. Про ліцензування видів господарської діяльності: Закон України від 2 березня 2015 р. № 222-VIII. Відомості Верховної Ради України. 2015. № 23. Ст. 158.

48. Про ліцензування певних видів господарської діяльності: Закон України від 1 червня 2000 р. № 1775-III. Відомості Верховної Ради України. № 36. Ст. 299

49. Про національну програму сприяння розвитку малого підприємництва в Україні: Закон України від 21 грудня 2000 р. № 2157-III. Відомості Верховної Ради України. 2001. № 7. Ст. 35.

50. Про невідкладні заходи щодо вдосконалення державного регулювання господарської діяльності: Указ Президента України від 9 серпня 2008 р. № 698/2008 [Електронний ресурс]. Режим доступу URL:https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/698/2008#Text.

51. Про підприємництво: Закон України від 7 лютого 1991 р. № 698-XI. Відомості Верховної Ради України. 1991. № 14. Ст. 168.

52. Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні: Закон України від 22 березня 2012 р. № 4618-VI. Відомості Верховної Ради України. 2013. № 3. Ст. 23.

53. Про схвалення Концепції Загальнодержавної програми розвитку малого і середнього підприємництва на 2014-2024 роки: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 28 серпня 2013 р. № 641-р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/641-2013- %D1%80#Text.

54. Про схвалення Стратегії відновлення, сталого розвитку та цифрової трансформації малого і середнього підприємництва на період до 2027 року та затвердження операційного плану заходів з її реалізації у 2024-2027 роках: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2024 р. № 821-р. URL:https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/821-2024-%D1%80#Text.

55. Про схвалення Стратегії розвитку малого і середнього підприємництва в Україні на період до 2020 року: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 24 травня 2017 р. № 504-р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/504-2017-%D1%80#Text.

56. Про ціни і ціноутворення: Закон України від 21 червня 2012 р. № 5007-УГ. Відомості Верховної Ради України. 2013. № 19-20. Ст. 190.

57. Програма релокації підприємств: що потрібно знати бізнесу. URL: https://surl.li/bpnfuo

58. Програма розширення можливостей жіночого підприємництва. 2023. URL: https://surl.li/hdosoj

59. Прудка О.В. Китайський Досвід державного стимулювання інноваційної діяльності. Наука, технологія, інновації. 2017. № 4(4). С. 35-45.

60. Редзюк Є.В. Стан, проблеми і чинники гальмування розвитку бізнес-активності в Україні. Стратегія економічного розвитку України. 2022. Вип. 51. С. 35-49.

61. Рейтинг країн з найбільшою кількістю мільярдерів (інфографіка). URL: https://surl.lu/rhxlsj

62. Ситник Н.С., Смолінська С.Д., Ясіновська І.Ф. Фінанси підприємств: Навч. посіб. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 402 с.

63. Словник української мови в 20-ти томах. https://surl.li/anaccw

64. Стратегія Державної регуляторної служби України. URL:

https://www.drs.gov.ua/misiya-zavdannya-ta-tsili-drs/.

65. Структурні зміни в економіці. URL: https: //www. ukrstat. gov. ua/operativ/menu/menu_u/sze_20. htm.

66. У Польщі зростання економіки завдяки українських бізнесам. URL: https://surl.li/cchnsp

67. Уряд схвалив стратегію розвитку малого та середнього бізнесу до 2027 року та операційний план заходів на 2024-2027 роки .URL: https://surl.li/pbhtvn

68. Шибаєва Н.В., Бабан Т.О. Державне регулювання економіки: Навч. посіб. Х.: ДБТУ, 2022. 272 с.

69. Шуляк: Держава зараз не може дозволити собі платити більші суми за програмою «єВідновлення» .URL: https://surl.lt/nfqhig

70. Які зміни в податках та їх сплаті для мікро бізнесу під час війни? URL: https://surl.li/jufbez

71. Ukraine Refugee Situation .URL: https://data.unhcr.org/en/situations/ukraine.

72. Звєряков М. Структура національної економіки в умовах глобальних змін. Економіка України. 2024. № 12. С. 3-25. URL: https://doi.org/10.15407/economyukr.2024.12.003

73. Намлієва Н. Особливості підприємницької діяльності в умовах воєнного стану в Україні. Сталий розвиток економіки. 2023. № 2. С. 150-157. URL: https://doi.org/10.32782/2308-1988/2023-47-22

74. Геєць В. Суперечності та перспективи економічного зростання на інноваційній основі в Україні. Економіка України. 2024. №11. С. 3-28. URL: https://doi.org/10.15407/economyukr.2024.11.003

75. Оводов Д. А., Бондаренко В. М. Стратегія розвитку підприємств в умовах війни. Науковий вісник Ужгородського університету. Серія «Економіка». 2024. № 1. С. 194-200. URL: https://doi.org/10.24144/2409-6857.2024.1(63).194-200

76. Кудласевич О. М. «Тіньовий» сектор економіки та нелегальне

підприємництво: історико-економічний аналіз. Історія народного господарства та економічної думки України. 2024. Вип. 57. С. 274-291. URL: https://doi.org/10.15407/ingedu2024.57.274

77. Кудряшов В. П. План відновлення України: складові та механізми реалізації. Наукові праці НДФІ. 2024. № 1. С. 5-19. URL: https://doi.org/10.33763/npndfi2024.01.005

78. Ганущак Т. В. Інноваційний розвиток підприємств роздрібної торгівлі в умовах цифровізації. Наукові праці НДФІ. 2023. № 4. С. 100-109. https://doi.org/10.33763/npndfi2023.04.100

79. Інструменти підтримки бізнесу у воєнний час. Вересень 2024 року. URL: https://niss.gov.ua/news/komentari-ekspertiv/instrumenty-pidtrymky-biznesu-u-voyennyy-chas-veresen-2024-roku

80. Доля В. В., Дорогань А. С. Роль держави у розвитку підприємництва в умовах війни. Актуальні проблеми інноваційної економіки та права. 2024. № 2. С. 48-53. URL: https://doi.org/10.36887/2524-0455-2024-2-9

81. Сачинська Л. Сучасний стан та проблеми розвитку підприємництва в Україні. Вісник Хмельницького національного університету. Серія «Економічні науки». 2023. № 3. С. 45-48. URL: https://doi.org/10.31891/2307-5740-2023-318-3-7

82. Вергелес В., Баюра Д. Трансформація бізнесу в умовах глобальної макроекономічної нестабільності в Україні. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія «Економіка». 2024. № 1. С. 14-20. URL: https://doi.org/10.17721/1728-2667.2024/224-1/2

83. Мельник Т. Український бізнес в умовах війни: сучасний стан, проблеми та шляхи їх вирішення. Journal of Innovations and Sustainability. 2023. Vol. 7. № 3. URL: https://is- journal.com/is/article/view/207/116

84. Мостовий Д. Проблеми державної регуляторної політики у сфері підприємницької діяльності Сучасні виклики та перспективи розвитку економіки, підприємництва та торгівлі: зб. наук. пр. Всеукраїнської

науково-практичної інтернет-конференції науковців та здобувачів вищої освіти Кам’янець-Подільський: Заклад вищої освіти «Подільський державний університет», 2025. 396 с. С. 135-139.